

Skubios medicinos pagalbos slaugytojams dažniausiai stresą sukeliančių veiksnių analizė

Lolita Gerasimova

Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Sveikatos mokslų instituto Slaugos katedra

Aldona Mikaliūkštienė

Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Sveikatos mokslų instituto Slaugos katedra

Santrauka Skubios medicinos pagalbos slaugytojų darbas yra susijęs su ilgomis darbo valandomis, pagalbos teikimu esant pavojingoms gyvybei būklėms, nelaimingais atsitikimais, traumas patyrusiais pacientais, nerimaujančiais pacientų šeimos nariais. Visa tai yra įtampa darbe keliantys veiksniai. Intensyvus ir stresą keliantis darbas ilgainiui gali turėti įtakos jų fizinei ir emocinei sveikatai. **Tyrimo tikslas** – atrinkti ir išanalizuoti mokslinius straipsnius apie skubios medicinos pagalbos slaugytojų darbe pagrindinius stresą sukeliančius veiksniai. **Tyrimo metodas** – literatūros apžvalga. Mokslinių publikacijų paieška atlikta naudojantis *PubMed* paieškos sistema elektroninėje duomenų bazėje. Naudoti raktažodžiai anglų kalba: *stress at work, emergency nurses, the causes of stress, violence, bullying*. Atrinktas 31 anglų kalba parašytas straipsnis. Gauti rezultatai parodė, kad skubios pagalbos slaugytojai kasdien susiduria su įvairiomis situacijomis, kai kurios iš jų gali būti pavojingos gyvybei ir reikalauti skubios pagalbos bei intensyvios priežiūros. Dėl šios dinamiškos aplinkos, kurioje veikia ir tokie veiksniai kaip smurtas ir patyčios, stresinės situacijos ir didelis darbo krūvis, skubios pagalbos slaugytojai patiria didelį stresą darbe.

Reikšminiai žodžiai: stresas darbe, skubios pagalbos slaugytojai, streso priežastys, smurtas, patyčios.

Analysis of the most common stressful factors for emergency care nurses

Abstract. *The work of emergency nurses involves long working hours, providing assistance in the event of life-threatening conditions, accidents, trauma patients, and anxious family members of patients. These are all stressful factors at work. Intensive and stressful work can have an impact on their physical and emotional health over time. The aim of the study is to select and analyse scientific articles on key stressors in the work of emergency care nurses. The research method is a literature review. The search for scientific publications was carried out using the PubMed search engine in the electronic database. Used keywords in English: stress at work, emergency nurses, the causes of stress, violence, bullying. The selected 31 articles are written in English. The results showed that emergency care workers face a range of situations every day, some of which can be life-threatening and require emergency care and intensive care. This dynamic environment, which also affects factors such as violence and bullying, stressful situations and high workload, puts emergency care workers under severe stress at work.*

Keywords: *stress at work, emergency nurses, the causes of stress, violence, bullying.*

Įvadas

Profesija yra svarbi gyvenimo dalis, nes ji gali užtikrinti pajamas, savigarbą, asmeninio tobulėjimo galimybę ir socialinį tapatumą. Nepaisant to, darbas taip pat gali turėti neigiamą poveikį sveikatai ir kelti stresą. Stresas yra psichologinis disbalanso tarp išorinių troškimų suvokimo ir vidinių išteklių, kuriais galima patenkinti šiuos troškimus, rezultatas [1]. Stresas yra XXI a. paplitusi liga, įvairiais būdais veikianti žmogų ir lemianti 31 proc. sveikatos priežiūros centrų personalo susirgimų ir nedarbingumo atvejų [2]. Be neigiamo materialinio poveikio, stresas daro didelę įtaką personalui, jo šeimoms ir pacientams. Stresas darbe apibrėžiamas kaip psichofizinė reakcija, atsirandanti tada, kai darbo reikalavimai viršija asmens gebėjimą ar išteklius su jais susidoroti arba peržengia jo poreikių ribas [3]. Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) teigimu, su darbu susijęs stresas – tai „reakcija, kurią žmonės gali patirti susidūrę su jų žinių ir gebėjimų neatitinkančiais darbo reikalavimais ir sunkumais, su kuriais jie nesugeba susidoroti“ [4]. Be to, tokie veiksniai kaip smurtas darbe, viršvalandžiai, darbuotojų trūkumas, didelis darbo krūvis ir stresinės situacijos gali sukelti didelį stresą, kuris gali neigiamai paveikti darbuotojų gerovę.

Tyrimo tikslas – atlikti mokslinių straipsnių apžvalgą apie skubios medicinos pagalbos slaugytojams dažniausiai stresą sukeliančius veiksniai.

Tyrimo medžiaga ir metodai

Mokslinių publikacijų paieška atlikta naudojantis *PubMed* paieškos sistema elektroninėje duomenų bazėje. Naudoti raktažodžiai: *stress at work, emergency nurses, the causes of stress, violence, bullying*. Į literatūros apžvalgą buvo įtraukti laisvai pasiekiami ir pilnos apimties straipsniai, parašyti anglų kalba. Taip pat buvo naudojami ir pirminiai šaltiniai. Atrinkus tinkamus straipsnius bei mokslinę literatūrą, buvo apžvelgtas 31 analizei tinkantis straipsnis anglų kalba.

Tyrimo rezultatai

Smurtas ir patyčios slaugytojų darbe. Smurtas darbo vietoje yra pasaulinė problema, su kuria susiduria visi sveikatos priežiūros specialistai. PSO teigia, kad smurtas darbo vietoje – tai bet kokia situacija, kai asmuo patiria prievartą, grasinimus ar išpuolius su jo darbu ar profesine veikla susijusiomis aplinkybėmis, kai tiesiogiai ar netiesiogiai gresia pavojus jo saugumui, gerovei ar sveikatai [5]. Li Y. L. ir bendraautorė (2020) atlikta metaanalizė parodė, kad kasmet vienas iš penkių sveikatos priežiūros specialistų patiria fizinį smurtą darbo vietoje nuo pacientų ar jų lankytojų (artimųjų) [6]. Atliktų tyrimų duomenimis [7], slaugytojos moterys yra ta grupė sveikatos priežiūros specialistų, kurios smurtą patiria dažniausiai. Trečdalis jų per metus patyrė fizinį smurtą ir du trečdaliai – psichologinį smurtą [8]. Skubios pagalbos skyrius yra viena iš didelės rizikos zonų, kurioje smurtas prieš sveikatos priežiūros darbuotojus yra paplitusi ir rimta problema. Smurtas turi neigiamą poveikį sveikatos priežiūros specialistams ir skubios pagalbos skyriuose teikiamų paslaugų kokybei. Abdellah R. F. ir bendraautorė (2017) atlikto tyrimo, kurio tikslas buvo nustatyti smurto paplitimą, tipus, šaltinius ir rizikos veiksnius, apie kuriuos praneša greitosios medicinos pagalbos skyriaus darbuotojai, duomenimis, 59,7 proc. darbe patiria smurtą.

Dažniau nurodė, kad patiria žodinį smurtą (58,2 proc.), palyginti su fiziniu smurtu (15,7 proc.). Dažniausios smurto priežastys buvo ilgas paslaugos laukimo laikas ir nepatenkinti paciento bei šeimos lūkesčiai. Tik 29,5 proc. patyrusių žodinį smurtą ir 23,8 proc. patyrusių fizinį smurtą pranešė apie tai ligoninės vadovybei [9, 10].

Smurto darbe paplitimą skubios pagalbos skyriuose gali lemti daugelis veiksnių: darbo aplinka, didelė įtampa, intensyvūs pacientų srautai, paslaugų vėlavimas dėl sudėtingų darbo užduočių, ribotas bendravimas, tiesioginis bendravimas su potencialiai agresyviais asmenimis ir kt. Patiriamas smurtas darbe gali sukelti stresą, baimę, nerimą, nervingumą, demoralizaciją, psichologinę įtampą, sensibilizaciją, psichologinį išsekimą ir sumažėjusį pasitenkinimą darbu bei norą keisti darbą [11].

Pastaruosius du dešimtmečius tyrėjai vis didesnę dėmesį skiria patyčių darbe nagrinėjimui. Patyčios darbe turi įtaką slaugytojų fizinei ir emocinei sveikatai, jos yra reikšmingas veiksnys darbo vietos keitimui. Dažna slaugytojų darbo kaita lemia ne tik dideles asmenines išlaidas, bet ir didina organizacines išlaidas [12]. Patyčios darbe sveikatos priežiūros įstaigose, įskaitant skubios pagalbos skyrius, yra reikšmingas ir neigiamas veiksnys, turintis įtaką pacientų priežiūros kokybei, slaugytojų darbo kultūrai ir slaugytojų darbo vietos kaitai. Patyčios darbe daro reikšmingą ir neigiamą poveikį pacientų priežiūrai, sukeldamos tiek tiesiogines (klaidos ir nekokybiška priežiūra) [13], tiek netiesiogines pasekmes (didelė slaugytojų kaita ir nepatyrę slaugytojai, samdomi vietoj tų slaugytojų, kurie išėjo, kad išvengtų patyčių) [14].

Asmeninis patyčių poveikis slaugytojams lemia emocinį nuovargį, prastą psichologinę sveikatą, psichologinį stresą, nepasitenkinimą darbu, nedarbingumą, ketinimą išėiti iš darbo ir didelę darbuotojų kaitą [15]. Patyčios darbe apibūdinamos kaip fizinio ir emocinio nuovargio priežastis ir pasekmė, taip pat teigiama, kad jos yra įprasta ir pernelyg dažnai toleruojama slaugytojų socializacijos dalis [16].

Didelis darbo krūvis. Neprognozuojamą darbo krūvį skubios pagalbos slaugytojai patiria visame pasaulyje. Lyneham ir kt. [17] atliko tyrimą, per kurį apklausė 394 Australijos skubios pagalbos slaugytojus, siekdami nustatyti skubios pagalbos slaugytojų darbo krūvį. Šio tyrimo rezultatai parodė, kad skubios pagalbos slaugytojai negali efektyviai dirbti esant dideliems darbo krūviams, o tai gali pakenkti pacientų priežiūrai. Tai savo

ruožtu gali prisidėti prie perdegimo ir lemti didesnę darbuotojų trūkumą. Tačiau didelis skubios pagalbos slaugytojų darbo krūvis būdingas ne tik Australijai. Kinijoje per atliktą skerspjūvio tyrimą buvo nustatyta, kad skubios medicinos pagalbos slaugytojams didelį stresą kelia darbo krūvis [18]. Tai panašu į Ispanijoje atlikto tyrimo duomenis, kurie rodo, kad nepakankamas slaugos personalo kiekis, per didelį darbo krūvį ir laiko tinkamai atlikti užduotis trūkumas yra dažniausios tyrimo dalyvių nurodomos darbe patiriamo streso priežastys ir jos reikšmingai susijusios su perdegimo sindromu, nepasitenkinimu darbu, dažnu nedarbingumu ir didesne slaugytojų kaita. Per didelį darbo krūvį, tarpasmeniniai konfliktai ir emocinės paramos trūkumas turi įtakos emociniam išsekimui, o tai trikdo kokybišką pacientų priežiūrą [19].

Darbo krūvis ir darbo valandų kiekis per savaitę yra reikšmingas slaugytojų streso lygio prognozuojamas veiksnys. Dėl įtampos, susijusios su viršvalandžiais ir ilgomis darbo valandomis, atsiranda darbo ir asmeninio gyvenimo disbalansas, kuris turi įtakos darbuotojų sveikatai [20]. Šie rezultatai panašūs į Korėjoje, Irane, Tailande ir Jungtinėse Amerikos Valstijose [21, 22, 23, 24] atliktų tyrimų rezultatus, nes darbas ilgiau nei 8 val. per dieną susijęs su stresu, rimtomis sveikatos problemomis ir mažesniu įsitraukimu į darbinę veiklą. Retrospektyvus 1 926 asmenų, dirbančių bent 10 metų, kohortinis tyrimas parodė, kad vidutiniškai 46 val. darbo savaitę susijusi su didesne širdies ligų rizika, palyginti su 40 val. darbo savaitės trukme [25]. Slaugytojų darbas yra labai įtemptas, kuo ilgiau asmuo dirba, tuo didesnė psichologinio streso rizika. Tikėtina, kad darbo valandų skaičiaus per savaitę sumažinimas galėtų sumažinti streso lygį [26].

Stresinės situacijos. Slaugytojai, dirbantys skubios pagalbos skyriuose, patiria specifinį stresą, susijusį su skubios pagalbos skyriaus darbo ypatumais, jie nurodo didesnę streso lygį nei slaugytojai, dirbantys kituose skyriuose. Stresines ir kritines situacijas galima apibrėžti kaip įvykius, kurie sukelia stiprias emocines asmens reakcijas [27]. Daugumai slaugytojų tenka susidurti su potencialiai psichologiškai traumuojančiomis situacijomis, tačiau skubios pagalbos slaugytojai nuolat susiduria su kritiniais ir sunkiais sužalojimais, mirtimi ar pacientų gaivinimu, įskaitant vaikų gaivinimą, savižudybes bei pacientų kančias [28]. Adrienssens J. su bendraautoriais [29] atlikto tyrimo, kuriame dalyvavo 248 skubios medicinos pagalbos slaugytojai iš 15-os Flandrijos (Belgija) ligoninių, rezultatai rodo, kad jie dažnai susiduria su psichologiškai traumuojančiais įvykiais, susijusiais su darbu, o vaiko (paauglio) mirtis ar sunkus sužalojimas suvokiamas kaip labiausiai traumuojančias įvykis. Healy S. ir Tyrrell M. [27] atliktame tyrime apie stresą ir jo poveikį skubios pagalbos slaugytojų darbe akcentuojama, kad šios srities specialistų darbas reikalauja didelių fizinių ir emocinių pastangų. Jie teigia, kad nuolatinis susidūrimas su traumomis, didelės apimties kūno sužalojimais ir ligomis, taip pat pacientų mirtimi yra fiziškai ir emociškai sekinantis. Australijoje atlikto tyrimo [30] duomenimis, labiausiai stresą skubios medicinos pagalbos specialistams keliantys veiksniai pagal eiliškumą yra: neoptimali darbo aplinka, agresija dėl vaiko mirties ar gaivinimo ir kritiškai sergančių pacientų slauga [27]. Šių tyrėjų rezultatai panašūs su Ross-Adjie ir kt. [31] atliktų tyrimų duomenimis, kurie, naudodami skerspjūvio aprašomąjį tyrimą, nustatė ir panašiai reitingavo stresą darbe sukeliančius veiksnys. Prie itin didelių stresorių priskiriami tokie traumuojančios atvejai kaip vaiko mirtis ar prievarta. Skubios medicinos pagalbos slaugytojos moterys ir didesnę patirtį turinčiosios patyrė didesnę stresą. Autoriai padarė išvadą, kad didesnę stresą gali lemti tai, jog patyrė skubiosios medicinos pagalbos slaugytojai yra vyresnio amžiaus, dažniau turintys vaikų. Be to, mažiau patyrė skubiosios medicinos pagalbos slaugytojai gali būti nepaskiriami teikti pagalbą tokio pobūdžio įvykių metu [31].

Išvados

1. Skubios medicinos pagalbos slaugytojai darbe dažnai susiduria su agresijos, smurto ir patyčių atvejais, kurie turi neigiamą poveikį jų sveikatai, teikiamų paslaugų kokybei bei didina darbuotojų kaitą. Slaugytojos moterys dažniau patiria fizinį smurtą palyginti su slaugytojais vyrais.

2. Per didelis darbo krūvis, nepakankamas slaugos personalo kiekis ir laiko tinkamai atlikti užduotis trūkumas yra dažniausios tyrimo dalyvių nurodomos darbe patiriamo streso priežastys ir jos reikšmingai susijusios su perdegimo sindromu, nepasitenkinimu darbu, dažnu nedarbingumu ir didesne slaugytojų kaita. Tai turi įtakos kokybiškai pacientų priežiūrai.
3. Skubios medicinos pagalbos slaugytojų darbas reikalauja didelių fizinių ir emocinių pastangų. Šios specializacijos slaugytojai dažniau, palyginti su kitų specializacijų slaugytojais, susiduria su potencialiai psichologiškai traumuojančiomis situacijomis: kritiniais ir sunkiais sužalojimais, mirtimi ar pacientų gaivinimu, įskaitant vaikų gaivinimą, savižudybes. Šie veiksniai gali prisidėti prie gebėjimo efektyviai dirbti ir teikti kokybiškas slaugos paslaugas mažinimo.

Literatūra

1. Muhamad Robat R., Mohd Fauzi M. F., Mat Saruan N. A., Mohd Yusoff H., Harith A. A. Why so stressed? A comparative study on stressors and stress between hospital and non-hospital nurses. *BMC Nurs* 2021;20:1–10. <https://doi.org/10.1186/S12912-020-00511-0/TABLES/5>
2. Karbakhsh Ravari A., Farokhzadian J., Nematollahi M., Miri S., Foroughameri G. The Effectiveness of a Time Management Workshop on Job Stress of Nurses Working in Emergency Departments: An Experimental Study. *J Emerg Nurs* 2020;46:548.e1-548.e11. <https://doi.org/10.1016/J.JEN.2020.03.013>
3. Mirzaei A., Mozaffari N., Habibi Soola A. Occupational stress and its relationship with spiritual coping among emergency department nurses and emergency medical services staff. *Int Emerg Nurs* 2022;62:101170. <https://doi.org/10.1016/J.IENJ.2022.101170>
4. Kipnyango Beru M., Kilelo H., Jacob Rotich K. Occupational stress and conflict management in organizations: understanding the organizational behaviour. *international journal of economics, commerce and management united kingdom* 2015; III. <http://ijecm.co.uk/wp-content/uploads/2015/06/3659.pdf>
5. Tomev L., Daskalova N., Michailova T., Naydenova Z., Ivanova V., Trakieva D., Zlatanova S. ILO, ICN, WHO, PSI workplace violence in the health sector project institute for trade union and social research-bulgaria workplace violence in the health sector case study-bulgaria n.d. https://cdn.who.int/media/docs/default-source/documents/violence-against-health-workers/wvcountrystudybulgaria.pdf?sfvrsn=ce744209_2&download=true
6. Li Y. L., Li R. Q., Qiu D., Xiao S. Y. Prevalence of Workplace Physical Violence against Health Care Professionals by Patients and Visitors: A Systematic Review and Meta-Analysis. *International Journal of Environmental Research and Public Health* 2020, Vol 17, Page 299 2020;17:299. <https://doi.org/10.3390/IJERPH17010299>
7. Groenewold M. R., Sarmiento R. F. R., Vanoli K., Raudabaugh W., Nowlin S., Goma A. Workplace violence injury in 106 US hospitals participating in the Occupational Health Safety Network (OHSN), 2012-2015. *Am J Ind Med* 2018;61:157–166. <https://doi.org/10.1002/AJIM.22798>
8. Spector P. E., Zhou Z. E., Che X. X. Nurse exposure to physical and nonphysical violence, bullying, and sexual harassment: A quantitative review. *Int J Nurs Stud* 2014;51:72–84. <https://doi.org/10.1016/J.IJNURSTU.2013.01.010>
9. Abdellah R. F., Salama K. M. Prevalence and risk factors of workplace violence against health care workers in emergency department in Ismailia, Egypt. *PAMJ* 2017; 26:21 2017;26. <https://doi.org/10.11604/PAMJ.2017.26.21.10837>
10. Ferri P., Stifani S., Accoto A., Bonetti L., Rubbi I., di Lorenzo R. Violence Against Nurses in the Triage Area: A Mixed-Methods Study. *J Emerg Nurs* 2020;46:384–97. <https://doi.org/10.1016/J.JEN.2020.02.013>
11. Li N., Zhang L., Xiao G., Chen J., Lu Q. The relationship between workplace violence, job satisfaction and turnover intention in emergency nurses. *Int Emerg Nurs* 2019;45:50–55. <https://doi.org/10.1016/J.IENJ.2019.02.001>
12. Parchment J., Andrews D. The incidence of workplace bullying and related environmental factors among nurse managers. *Journal of Nursing Administration* 2019;49:132–137. <https://doi.org/10.1097/NNA.0000000000000726>
13. Al Omar M., Salam M., Al-Surimi K. Workplace bullying and its impact on the quality of healthcare and patient safety. *Hum Resour Health* 2019;17:1–8. <https://doi.org/10.1186/S12960-019-0433-X/TABLES/3>

14. Wolf L. A., Perhats C., Clark P. R., Moon M. D., Zavotsky K. E. Workplace bullying in emergency nursing: Development of a grounded theory using situational analysis. *Int Emerg Nurs* 2018;39:33–39. <https://doi.org/10.1016/J.IENJ.2017.09.002>
15. Wolf L. A., Perhats C., Delao A. M., Martinovich Z. Validation of a grounded theory of nurse bullying in emergency department settings. *Int Emerg Nurs* 2021;56:100992. <https://doi.org/10.1016/J.IENJ.2021.100992>
16. Wolf L. A., Perhats C., Delao A. M., Clark P. R. Workplace aggression as cause and effect: Emergency nurses' experiences of working fatigued. *Int Emerg Nurs* 2017;33:48–52. <https://doi.org/10.1016/J.IENJ.2016.10.006>
17. Lyneham J., Cloughessy L., Martin V. Workloads in Australian emergency departments a descriptive study. *Int Emerg Nurs* 2008;16:200–206. <https://doi.org/10.1016/J.IENJ.2008.05.006>
18. Wu H., Sun W., Wang L. Factors associated with occupational stress among Chinese female emergency nurses. *Emergency Medicine Journal* 2012;29:554–558. <https://doi.org/10.1136/EMJ.2010.094391>
19. García-Izquierdo M., Ríos-Rísquez M. I. The relationship between psychosocial job stress and burnout in emergency departments: An exploratory study. *Nurs Outlook* 2012;60:322–329. <https://doi.org/10.1016/J.OUTLOOK.2012.02.002>
20. Almazan J. U., Albougami A. S., Alamri M. S. Exploring nurses' work-related stress in an acute care hospital in KSA. *J Taibah Univ Med Sci* 2019;14:376–382. <https://doi.org/10.1016/J.JTUMED.2019.04.006>
21. Lee K., Suh C., Kim J. E., Park J. O. The impact of long working hours on psychosocial stress response among white-collar workers. *Ind Health* 2017;55:46–53. <https://doi.org/10.2486/INDHEALTH.2015-0173>
22. Golabadi M., Attarchi M., Raesi S., Namvar M. Effects of Psychosocial Strain on Back Symptoms in Tehran General Hospital Nursing Personnel. *Arh Hig Rada Toksikol* 2013;64:505–511. <https://doi.org/10.2478/10004-1254-64-2013-2366>
23. Kunaviktikul W., Wichaikhum O., Nantsupawat A., Nantsupawat R., Chontawan R., Klunklin A., et al. Nurses' extended work hours: Patient, nurse and organizational outcomes. *Int Nurs Rev* 2015;62:386–393. <https://doi.org/10.1111/INR.12195>
24. Stimpfel A. W., Sloane D. M., Aiken L. H. The Longer The Shifts For Hospital Nurses, The Higher The Levels Of Burnout And Patient Dissatisfaction. <https://doi.org/10.1377/HLTHAFF.2011.1377>
25. Conway S. H., Pompeii L. A., Roberts R. E., Follis J. L., Gimeno D. Dose-Response Relation between Work Hours and Cardiovascular Disease Risk: Findings from the Panel Study of Income Dynamics. *Journal of Occupational and Environmental Medicine / American College of Occupational and Environmental Medicine* 2016;58:221. <https://doi.org/10.1097/JOM.0000000000000654>
26. Almazan J. U., Albougami A. S., Alamri M. S. Exploring nurses' work-related stress in an acute care hospital in KSA. *J Taibah Univ Med Sci* 2019;14:376–382. <https://doi.org/10.1016/J.JTUMED.2019.04.006>
27. Healy S., Tyrrell M. Stress in emergency departments: Experiences of nurses and doctors. *Emergency Nurse* 2011;19:31–37. <https://doi.org/10.7748/EN2011.07.19.4.31.C8611>
28. Hooper C., Craig J., Janvrin D. R., Wetsel M. A., Reimels E. Compassion Satisfaction, Burnout, and Compassion Fatigue Among Emergency Nurses Compared With Nurses in Other Selected Inpatient Specialties. *J Emerg Nurs* 2010;36:420–427. <https://doi.org/10.1016/J.JEN.2009.11.027>
29. Adriaenssens J., de Gucht V., Maes S. The impact of traumatic events on emergency room nurses: Findings from a questionnaire survey. *Int J Nurs Stud* 2012;49:1411–1422. <https://doi.org/10.1016/J.IJNURSTU.2012.07.003>
30. McDermid F., Judy Mannix, Peters K. Factors contributing to high turnover rates of emergency nurses: A review of the literature. *Australian Critical Care* 2020;33:390–396. <https://doi.org/10.1016/J.AUCC.2019.09.002>
31. Ross-Adjie G. M., Leslie G., Gillman L. Occupational stress in the ED: What matters to nurses? *Australasian Emergency Nursing Journal* 2007;10:117–123. <https://doi.org/10.1016/J.AENJ.2007.05.005>